

Η ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΗΣ ΘΥΓΑΤΕΡΑΣ ΤΗΣ ΧΑΝΑΝΑΙΑΣ (Ματθ. 15, 21-28)

†ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

(Διασκευή ομιλίας, στην Παναγία των Ξένων, στις 31/1/1992)

Αναζητείτε τα «έσω»

Μην εντυπωσιαζόμαστε από τα «έξω». Τα «έσω» πρέπει να αναζητούμε. Δηλαδή, όχι πόσο ένας άνθρωπος είναι όμορφος, καλοντυμένος, διασημότητα, αλλά πόσο είναι εσωτερικά όμορφος και καλοντυμένος και μεγάλος. Το ίδιο πρέπει να κάνουμε, μας είπε το σημερινό Ευαγγέλιο, όχι μόνο για τους ανθρώπους και για τον εαυτό μας, αλλά και για τον Θεό. Να κοιτάζουμε πάντοτε τα «μέσα» στο Θεό. Όχι τα «έξω».

Η Χαναναία για την οποία ακούσαμε στο Ευαγγέλιο ήταν ειδωλολάτρισσα. Όχι μόνο δεν λάτρευε τον αληθινό Θεό και δεν Τον παραδεχόταν, αλλά ούτε καν τον γνώριζε. Αλλά παρά ταύτα είχε μέσα της ένα μεγαλείο. Και το μεγαλείο που είχε, ήταν η ταπείνωση. Είχε αυτογνωσία, αυτοέλεγχο. Ήξερε πόσο ζυγιάζει. Και ήξερε ότι δεν αξίζει τίποτε, ούτε πεντάρα.

Ποιοί την ξέρουν αυτή την αλήθεια; Εκείνοι που κοιτάζουν τον εαυτό τους όχι στον καθρέφτη που είναι από τζάμι και υδράργυρο, αλλά στον καθρέφτη της συνειδήσεώς τους. Και ελέγχουν τα έργα τους όχι με οδηγό μόνο την συνείδησή τους, την γνώμη τους, την ιδέα τους, αλλά με οδηγό το φως του Θεού, ο οποίος ζητεί από όλους αγάπη, καλοσύνη, σεμνότητα, πνευματική συμπεριφορά. Μας ζητεί ο Θεός ένα απύθμενο πνευματικό βάθος αρετών. Όσο καλλιεργείσαι, τόσο περισσότερο βρίσκεις τον εαυτό σου να σφάλλει. Γιατί όταν αρχίσεις να ψάχνεις τα βάθη της καρδιάς σου και της συνειδήσεως σου, τότε περισσότερο, πιο εύκολα ανιχνεύεις και τα πιο μικρά λάθη σου. Και καταλαβαίνεις ότι ένα λαθάκι που κανένας άλλος δεν το βλέπει και δεν το προσέχει, έχει πολλή μεγάλη σημασία γιατί έγινε με πείσμα και κακία. Ένας εσωτερικός λογισμός που δεν εκμυστηρεύθηκε ποτέ σε κανέναν, δεν βγήκε καν από το στόμα, μαρτυρεί μερικές φορές φοβερή βρωμιά μέσα στην καρδιά.

Η μεγάλη πίστη θέλει και πολύ ταπείνωση

Η Χαναναία όταν πήγε στον Χριστό τον παρακάλεσε ταπεινά. «Ελέησε με», του είπε. Λέξη πού λένε οι ζητιάνοι. Και αυτή πήγε ταπεινά, σαν ζητιάνα. Όταν κανείς λέει τη λέξη «ελέησε με», συμπεριφέρεται με ταπείνωση πολλή και βαθιά. Και όμως, η Χαναναία βρίσκει μια παγερή αδιαφορία στο πρόσωπο του Χριστού.

Πολλές φορές εμείς οι άνθρωποι, οι χωρίς βάθος, που έχουμε πρόσωπο ταπείνωσης, αλλά όχι βάθος ταπείνωσης, ταπείνωση του καθρέφτη, όχι της καρδιάς, όταν ζητήσουμε κάτι με εξωτερική ταπείνωση και δεν μας προσέξουν, γινόμαστε θηρία. Βγαίνει τότε ο έσω άνθρωπος στην επιφάνεια. Αλλά η Χαναναία επειδή είχε βάθος πνευματικό, δεν έγινε θηρίο, όταν άκουσε την κουβέντα του Χριστού «δεν είναι καλό να παίρνει κανείς το ψωμί των παιδιών του και να το πετάει στα σκυλιά». Δεν σκέφτηκε, «δηλαδή ο Χριστός έχει μόνο κάποιο κιλό ψωμί που θα εξαντληθεί άμα δώσει και αλλού; Εμάς, δεν μας έχει για παιδιά;». Αντίθετα, η Χαναναία είπε από τα βάθη της καρδιάς της μια κουβέντα, που έδειξε πόσο αυτή, η ταπεινή, η περιφρονημένη ειδωλολάτρισσα, το απαίσιο εξωτερικό, η «φάτσα» ντροπή για τους καθαρόαιμους Ιουδαίους, είχε καρδιά καλλονή, ωραιότατη, παράδεισο. Τι απάντησε: «Ναι Κύριε, και τα σκυλάκια τρώνε κανένα ψιχουλάκι. Κάποιο ψιχουλάκι περισσεύει από την αγαθότητα του πατέρα που ταΐζει τα παιδιά, και για το σκυλάκι του».

Ο Χριστός της είπε: «ω γυναί, μεγάλη σου η πίστις!».

Βέβαια η μεγάλη πίστη θέλει και πολύ ταπείνωση.

Ζύγι μεγάλης αρετής

Ας αφήσουμε τη Χαναναία, της οποίας τον έσω άνθρωπο θαύμασε ο Σωτήρας και Κύριός μας Ιησούς Χριστός και ας έλθουμε στον εαυτό μας.

Εμείς, αδελφοί μου, τι ζυγιάζουμε στον έσω άνθρωπο; Ας αφήσουμε τον έξω, τον οποίο φροντίζουμε τόσο πολύ. Πόση φροντίδα βάζουμε για τα ωραία ρούχα, πόσο προσπαθούμε να χαμογελάσουμε στις συναλλαγές μας με το προσποιητό χαμόγελο της καλοσύνης, να δείξουμε το πρόσωπό μας ωραίο! Αλλά για τον έσω άνθρωπο τι κάνουμε; Ενώπιον του Θεού τι ζυγιάζουμε; Αν ελέγξουμε τον εαυτό μας με οδηγό τη συνείδησή μας, ρίχνοντας μια ματιά στα έργα μας, στα συναισθήματά μας, στους λογισμούς μας, στις σκέψεις μας, τι θα βρούμε; Και αν ελέγξουμε τον εαυτό μας με κριτήριο τις εντολές του Σωτήρα μας Ιησού Χριστού στην επί του όρους ομιλία, τι θα βρούμε;

Να πως πρέπει να μιμηθούμε και να θαυμάσουμε την Χαναναία! Αλλά, αδελφοί μου, η Χαναναία είχε και μια σοφία που την θαύμασε ο Χριστός. Δεν κοίταζε τον «έσω» άνθρωπο μόνο στον εαυτό της, αλλά τον κοίταζε και στον Θεό. Βέβαια για τον Θεό δεν μπορούμε να λέμε τον «έσω άνθρωπο», γι' αυτό ας πούμε τον «έσω», τον κρυμμένο, Θεό. Πηγαίνει ταπεινά η Χαναναία στον Θεό, στο Σωτήρα μας Ιησού Χριστό, και βλέπει εξωτερικά ένα πρόσωπο παγωνιά! Δεν της απάντησε τίποτε ο Χριστός. Συνέχισε τον δρόμο Του, σαν να μην έγινε θόρυβος, σαν να μην ακούστηκε τίποτε, σαν να μην είχε πει κανείς λέξη, σαν να μην είχε ακουστεί η ταπεινότατη κραυγή που δύσκολα την βγάζει κανείς από το στόμα του: «ελέησέ με Κύριε». Η οποία κραυγή πόσο είναι ταπεινή και πόσο πληγώνει τον άνθρωπο μας το μαρτυρεί μια ιστορία που την διαβάζουμε στο Γεροντικό.

Κάποια φορά ένας ασκητής είχε κατέβει στην Αλεξάνδρεια και καθόταν σε κάποιο πεζούλι να πάρει μια ανάσα. Πέρασε από εκεί ένας καλός άνθρωπος, και νομίζοντάς τον ζητιάνο, γιατί ήταν φτωχοντυμένος, του έβαλλε κάποιο νόμισμα στο χέρι, ελεημοσύνη. Όταν το είδε ο ασκητής έμεινε κατάπληκτος. Και αφού διαπίστωσε ότι είχε πάρει ελεημοσύνη, τον έπιασαν τα κλάματα και είπε: «Δόξα να έχεις, Χριστέ μου, με ταπεινώσες τόσο πολύ, ώστε να πάρω και ελεημοσύνη». Δεν το περίμενε ποτέ, ούτε το ήθελε να πάρει ελεημοσύνη. Ποιος το περιμένει να καταντήσει να ζητάει ελεημοσύνη; Γι' αυτό πρέπει να είμαστε στους φτωχούς σπλαχνικοί.

Φωνάζει λοιπόν η Χαναναία και ο Χριστός μένει παγερός. Οι Απόστολοι του λένε: «Λυπήσου την. Φωνάζει από πίσω μας. Κάνε κάτι, δεν κάνει πια. Βλέπει ο κόσμος». Αυτό ήταν το νόημα των λόγων τους. «Τι να πούμε σε τόσο κόσμο που βλέπει να μην δίνουμε καμία σημασία σε τέτοια ταπεινή ικεσία, σε τέτοια ανάγκη, σε τέτοια δυστυχία; «Η θυγάτηρ μου δαιμονίζεται».

Τότε ο Χριστός έδωσε απάντηση μαχαιριά. Χειρότερη σκληρότητα, θα έλεγε κανείς, δεν μπορούσε να την περιμένει από κανέναν. «Ουκ έστι καλόν λαβείν τον άρτον των τέκνων και βαλείν τοις κυναρίοις». Να αφήσω τα παιδιά μου και να κοιτάξω τα σκυλιά; Να το επαναλάβουμε: «τα σκυλιά;». Μπορούσε να βρεθεί χειρότερη απάντηση;

Τα έσω του Θεού

Ο Χριστός έκανε σκληρό τεστ για να φανεί ο πλούτος της Χαναναίας. Τεστ, όπως κάνουν στο στρατό για να δουν τι ζυγιάζουν οι υποψήφιοι αξιωματικοί. Τεστ του «έσω» ανθρώπου. Με το τεστ του Χριστού, η Χαναναία έδειξε την πίστη της στον Θεό. Γιατί; Τι είπε; «και τα σκυλιά τρώνε από τα ψίχουλα που

πέφτουν» Δεν έβλεπε το «έξω» του Θεού αλλά το «μέσα» που είναι αγάπη, καλοσύνη, ευσπλαχνία. Είναι ποτέ δυνατόν ο Θεός να μην είναι Πατέρας και εύσπλαχνος για όλους; Είναι δυνατόν να και μην είναι και δικός μου Πατέρας; Όσο και αν είμαι ταπεινός και ανάξιος.

Εμείς μερικές φορές λέμε: «Πήγα, παρακάλεσα στην εκκλησία, φίλησα την εικόνα, είπα: Παναγία μου συγχώρησέ με», και δεν πήρα απάντηση. Τίποτε δεν άκουσα, τίποτε δεν μου είπε η Παναγία. Είδα μια εξωτερική παγεράδα από τον Θεό. Δρόμο λοιπόν, δρόμο. Τι βαθμολογία πήρα στο τεστ; Μηδέν! Μην κοιτάζετε τα έξω αλλά τα έσω, και τα δικά σας και των άλλων και του Θεού.

Τα έσω του Θεού τα δείχνει ολοκάθαρα ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός, όταν λέγει: «Υπάρχει άνθρωπος, που όταν του ζητήσει το παιδί του ψωμί, θα του ρίξει πέτρα στο κεφάλι; Υπάρχει πατέρας που άμα του ζητήσει το παιδί του ψάρι, θα πάρει ένα φίδι να το βάλλει να το δαγκώσει; Αν εσείς, που είσαστε άνθρωποι και έχετε ένα σωρό κακίες, για τα παιδιά σας έχετε μόνο αγάπη και ευσπλαχνία, πόση αγάπη και ευσπλαχνία και καλοσύνη έχει ο ουράνιος Πατέρας, ο αληθινός Πατέρας για όλους εσάς;». Το έλεος, την αγάπη και τον «έσω Θεό», τον εκφράζει ο ψαλμός που λέει: «Εξομολογείσθε τω Κυρίω, ότι αγαθός, ότι εις τον αιώνα το έλεος αυτού» Είναι ένας μεγάλος ψαλμός, τριάντα στίχοι περίπου, που σε όλους επαναλαμβάνεται πρώτα μια ευεργεσία του Θεού στην ιστορία του κόσμου και μετά η φράση: «ότι αγαθός, ότι εις τον αιώνα το έλεος αυτού».

Ας παρακαλέσουμε τον Κύριο να μας φωτίζει να γίνουμε σαν την Χαναanaία, άνθρωποι με εσωτερικό περιεχόμενο βαθύ. Να βλέπουμε την δική μας ταπείνωση. Να βλέπουμε την αμαρτωλότητά μας. Να βλέπουμε την καρδιά μας και τις σκέψεις μας καθαρά. Αλλά και να βλέπουμε τον απέραντο πλούτο της αγαθότητας και της ευσπλαχνίας του Θεού «ότι αγαθός, ότι εις τον αιώνα το έλεος αυτού». Αμήν.-